

NAJNOWSZE WYDAWNICTWA Z ZAKRESU HISTORII ŚLĄSKA

oprac. Wojciech Mrozowicz
Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego
ORCID: [0000-0002-4407-0698](https://orcid.org/0000-0002-4407-0698)

20 lat Sudeckiego Bractwa Walońskiego, red. Krzysztof Tęcza, Bukowiec: Związek Gmin Karkonoskich, 2020 (Zeszyty Historyczne, 1/2020), ss. 66, ill.

Andree Christian, *Streiflichter zur Geschichte Schlesiens*, Würzburg: Stiftung Kulturwerk Schlesien, 2020, ss. VIII, 330, ill.

Basiński Piotr, Basińska Magdalena, *Żelazno 1945–1989. Zarys epoki w dziejach pewnej wsi*, Wrocław: Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2019, ss. 152, ill.

Bogacki Jarosław i in., *Schlesien als Kulturregion Europas. Ein Studien- und Lesebuch zu geschichtlichen, literatur-, sprach- und kulturwissenschaftlichen Querschnittsthemen*, Opole: Uniwersytet Opolski, 2020, ss. 176.

Bonek Tomasz, *Zaginione złoto Hitlera. Bezpieka PRL na tropie skarbu Festung Breslau*, Kraków: Znak Horyzont, 2020, ss. 381, ill.

Bończuk-Dawidziuk Urszula, *Działalność kulturalna hrabiny Friederike von Reden (1774–1854)*, Wrocław: Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2019 (Studia z Historii Kultury Europy Środkowej, 5), ss. 682, ill.

Czarnota Leszek, *Książka o mistrzu. Subiektywna historia teatru pantomimy Henryka Tomaszewskiego (1959–1974)*, przedmowa i oprac. Leszek Pułka, Wrocław: Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2019, ss. 319, ill.

Czech Alojzy, *Profesorowie ekonomii politycznej w Katowicach w latach 1937–1969. Wybrane postaci*, Dąbrowa Górnicza–Katowice: Wydawnictwo Naukowe

- Akademii WSB, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne w Katowicach, 2019, ss. 127, ill.
- Dmochowska Lila, *Zakłęci w kamieniu. Damy i rycerze doby reformacji na Dolnym Śląsku*, Jelenia Góra: Art. Service Dobrowolski Młynczyk, 2020, ss. 60, ill.
dot. nagrobków rycerskich
- Dudziak Marek, Woch Magdalena, *Zamek Książ. Historia i tajemnice*, Konin–Wałbrzych: Marek Dudziak JMK, 2020, ss. 402, ill.
- Dziedzic Krzysztof, Superson Janusz, Ozimek Władysław, Kudlik Jan, *Historia budowy kościoła pw. Najświętszej Maryi Panny Fatimskiej w Oleśnicy*, Oleśnica: b.w., 2020, ss. 160, ill.
- Dziedzictwo Kościoła katolickiego w Świdnicy. Praca zbiorowa*, red. Marcin Banachy, Tadeusz Chlipała, Świdnica–Dzierżonów: Wydawnictwo Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Świdnickiej „Adalbertus”, 2020 (Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu. Konferencje i Sesje Naukowe, 16), ss. 104, ill.
- Dziurok Adam, Tracz Bogusław, *W obronie krzyża. Protest w Gliwicach w 1960 roku*, Katowice–Gliwice–Warszawa: Oddział IPN-KŚZpNP w Katowicach, Muzeum w Gliwicach, Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2020, ss. 255, ill.
- Die Geschichten hinter den Objekten. Schlesische Kriegsschicksale 1939–1945. Tagungsband / Historie zakłęte w przedmiotach. Wojenne losy Ślązaków 1939–1945. Materiały z konferencji*, Hrsg./red. Silke Findeisen, Königswinter: Haus Schlesien, 2020, ss. 174, ill.
- Goliński Mateusz, *Późnośredniowieczne spisy wywołanych z Jawora i Świdnicy*, Kraków: Księgarnia Akademicka, 2020, ss. 258.
- Grzegorek Grzegorz, Nadolski Przemysław, *Wodociągi i kanalizacja Rudy Śląskiej. Zarys dziejów 1874–2018*, Ruda Śląska–Katowice: Wydawnictwo Prasa i Książka Grzegorz Grzegorek, 2019, ss. 168, ill.
- Grzegorek Grzegorz, Nadolski Przemysław i in., *Wodociągi i kanalizacja w Gliwicach. Historia i współczesność*, Katowice–Gliwice: Wydawnictwo Prasa i Książka Grzegorz Grzegorek, 2020, ss. 207, ill.

Jerzy Kapłański, *Malarz doceniony*, oprac. Maciej Łagiewski, fotografie Tomasz Gąsior, Wrocław: Muzeum Miejskie Wrocławia, 2019 (Wrocławscy Artyści i Kolekcjonerzy w Muzeum Miejskim Wrocławia, 44), ss. 96, ill.

katalog wystawy

Jodliński Leszek, *Puste krzesła. Historie Żydów ze Śląska*, Kraków–Gliwice: Wydawnictwo Azory, 2020, ss. 215, ill.

Katalog nagrobków piastowskich, oprac. Aleksandra Losik-Sidorska, Poznań: UAM, 2020, ss. 135, ill.

dot. m.in. Piastów śląskich

Kęsik Józef, *Przyczynek do dziejów numizmatyki żmigrodzkiej*, Praszka–Rawicz: Powerart, 2020, ss. 63, ill.

Kiełkowski Wojciech, Kasztura Grzegorz, Sadowski Piotr, *Bitwa o Śląsk Cieszyński 1945*, Rudnik: Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Rudnik, 2019, ss. 408, ill.

Kogut Mieczysław, *Zeszyty historyczne Kościoła katolickiego w Kluczborku*, cz. 23, Wrocław: Papieski Wydział Teologiczny, 2020, ss. 293, ill.

Krajobraz Wrocławia jako dzieło, red. Alina Drapella-Hermansdorfer, Oleg Mycak, Martyna Surma, Wrocław: Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, 2019 (Krajobrazy Europy), ss. 102, ill.

Kruk Bartosz, *Kolej na Dolnym Śląsku w latach 1945–1949. Odbudowa i funkcjonowanie w cieniu militaryzacji*, Wrocław–Lubin: Gajt Wydawnictwo 1991 s.c., Muzeum Historyczne w Lubinie, 2020 (Biblioteka Muzeum Historycznego w Lubinie. Monografie, 1), ss. 256, ill.

Krupa Sławomira, Harkawy Aleksander, *Właściciele koszęcińskiego pałacu oraz ich siedziba w okresie od XVII wieku do 1945 roku. Zarys dziejów*, Koszęcin: Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny, 2019, ss. 239, ill.

Krzystyniak Andrzej, *Zwijanie polskości*, Katowice: Śląsk Sp. z o.o. Wydawnictwo Naukowe, 2020, ss. 291.

dot. stosunków etnicznych i świadomości narodowej na Górnym Śląsku od 1918 r.

- Kuliniak Radosław, Pandura Mariusz, *Roman Witold Ingarden we Wrocławiu. Zapomniana historia Uniwersytetu Wrocławskiego z 1945 roku*, Kęty: Wydawnictwo Marek Derewiecki, 2020 (Fundamenta. Studia z Historii Filozofii, 68), ss. 182.
- Kulpa Sławomir, *Wodzisław Śląski. Obrazy z przeszłości*, Wodzisław Śląski: Muzeum w Wodzisławiu Śląskim, 2019, ss. 372, ill.
- Kutrowski Łukasz, *Twórczość wielogłosowa ku czci świętego Józefa w muzykaliach krzeszowskich z XVIII wieku. Studium źródłoznawczo-muzykologiczne*, Wrocław–Legnica: Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu, Diecezjalne Centrum Edukacyjne w Legnicy, 2020 (Studia Musica Grissoviensia, 1), ss. 262, ill.
- Kwiatek Jolanta, *Szkolnictwo na Górnym Śląsku w polityce oświatowej Prus i Niemiec (1763–1914)*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2020 (Uniwersytet Opolski. Studia i Monografie, 588), ss. 272.
- Martin Opitz (1597–1639). *Autorschaft, Konstellationen, Netzwerke*, Hrsg. Stefanie Arend, Johann Anselm Steiger, Berlin: De Gruyter, 2020, ss. 377, ill.
- Mulawka Piotr, *Spacer po dawnym Lubinie na pocztówkach z XIX i XX wieku*, Lubin: Fundacja Razem, 2020, ss. 108, ill.
- Muskała Piotr, *Moja Solidarność. Wspomnienia naocznego świadka i uczestnika wydarzeń na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim*, Tychy: Wydawnictwo PM_ZW, 2020, ss. 205, ill.
- Nicieja. *Dziejopis – komentator i polemista – mistrz słowa. Księga jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Stanisławowi Sławomirowi Niciei w 45-lecie pracy naukowej i organizacyjnej*, red. Danuta Kisielewicz, Mariusz Sawicki, Opole: Uniwersytet Opolski – Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2020, ss. 470, ill.
- Nowak Romuald, *Brzeżanie i sacrum. Wystrój kościoła św. Mikołaja w Brzegu od XV do XXI wieku*, Brzeg: Wydawnictwo Zet, 2020, ss. 231, ill.
- Od Bałtyku po Karkonosze. Jeleniogórzanin XX wieku – Stanisław Bernatt* [dziennikarz, zm. 1979], red. Karolina Pawlikowska, Marek Szajda, Jelenia Góra: Towarzystwo Przyjaciół Jeleniej Góry, 2020, ss. 71, ill. (Miscellanea Jeleniogórskie, 5).

Online-Lexikon zur Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa, Hrsg. Carl von Ossietzky Universität Oldenburg, Institut für Germanistik und Bundesinstitut für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa, [Oldenburg, 2020], ss. [2554 – wg stanu ze stycznia 2020], ill. Dostępny: http://oops.uni-oldenburg.de/4594/1/ome_lexikon_2020.pdf
dot. m.in. Śląska

Organy na Śląsku VI, red. Julian Gembalski, Katowice: Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, 2019, ss. 230, ill.

Parchatko Czesław, *Dzieje Jaworka (Gemeinde Urnitz) na ziemi kłodzkiej w okresie od 1361 do 2018 r. Monografia*, Wrocław: Wydawnictwo beta-druk, 2020, ss. 499, ill.

Pawłowski Wiesław M., *Pieniądz zastępczy na Górnym Śląsku w okresie plebiscytu i III powstania śląskiego*, Lublin: [Wiesław M. Pawłowski], 2020, ss. 278, ill.

Podróżnicy w Górach Olbrzymich. Antologia tekstów źródłowych, wybrał, przełożył i przypisami opatrzył Marcin Wawrzyńczak, współpraca Jowita Selew-ska, Chromiec–Görlitz: Wydawnictwo Wielka Izera, Kulturreferat für Schles-sien. Schlesisches Museum zu Görlitz, 2020, ss. 412, ill.

toż w wersji niemieckiej: *Wanderer im Riesen-Gebirge. Anthologie der Rei-seberichte aus dem 17.–20. Jahrhundert*, ss. 436, ill.

Postawka Henryk, *Górki Śląskie. Krajobraz przeszłości według źródeł pisanych i przekazów ustnych*, Łódź–Górki Śl.: ArchaeGraph Wydawnictwo Nauko-we, 2019, ss. 177, ill.

toż w wersji cyfrowej, dostępne on-line: https://www.archaeograph.pl/lib/1231bv/Gorki-Slaskie_Ebook3-jzml1ruu.pdf

Primke Robert, Szczerba Maciej, Szczerba Wojciech, *Operacja bolesławicka 1945. Przełamanie niemieckiej obrony na Bobrze i Kwisie w rejonie Bolesławca w lutym 1945 roku*, Jelenia Góra–Staniszów: Archiwum-System, 2020, ss. 392, ill.

Puszczyński Tadeusz, *Polskie działania destrukcyjne na Górnym Śląsku w latach 1920–1921*, oprac. Edward Długajczyk, Katowice: Wydawnictwo Śląsk, 2019, ss. 495, ill.

- Rosenbaum Sebastian, *Między katolicyzmem i nacjonalizmem. Związek Niemieckich Katolików w Polsce w województwie śląskim 1923–1939*, Katowice–Warszawa: Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2020, ss. 804.
- Różyński Sebastian, *Historia gliwickich browarów działających w XIX i XX wieku*, Gliwice: Epigraf s.c. Jan Kalnik, Teresa Kalnik, 2020, ss. 134, ill.
- Rybotycki Jan, *Jawor. Czasy nowożytne i najnowsze*, Wrocław: Jan Rybotycki, 2020, ss. 416, ill.
- Rzeszowski Robert, Łaborewicz Ivo, Tyszkiewicz Jan Jakub, *Wokół jeleniogórskiego ratusza. Miejsca – firmy – ludzie*, Jelenia Góra: Wydawnictwo Ad Rem, Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze, 2020, ss. 176, ill.
- Schiller Gerhard, *Historia zapisana na dolnośląskich cmentarzach / Verborgene Geschichte auf niederschlesischen Friedhöfen*, tłum. Sebastian Rosenbaum, Gliwice–Opole: Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, 2019, ss. 207, ill.
równoległe tekst niemiecki i polski
- Smierz Marcin, *Historia parafii Trójcy Przenajświętszej w Rudzie Śląskiej-Kochłowicach (1648–2019)*, Katowice: Księgarnia św. Jacka, 2020 (Biblioteka Teologiczna Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, 31), ss. 216, ill.
- Smoke Hannibal [= Rąkowski Andrzej], *Cicha Apokalipsa. Zrujnowane pałace Dolnego Śląska*, Będzin: Wydawnictwo Internetowe e-bookowo, 2020, ss. 351, ill.
- Smolarek-Grzegorzycz Sylwia, Nyga Marcin, *Orzeł czarny, orzeł biały. Ziemia pszczyńska 1914–1922*, Pszczyna: Wydawnictwo Muzeum Zamkowego, 2020, ss. 131, ill.
- Sroka Łukasz, Milejski Paweł, *Skarb groszy praskich i monet z XVII wieku z Osieczowa, powiat bolesławiecki*, Wrocław: Uniwersytet Wrocławski. Instytut Archeologii, 2020 (Bibliotheca Nummaria Leopoldina, 2), ss. 181, ill.
- Stasch Georg, *Dębska Kuźnia. Wspomnienia z górnośląskiej wsi*, tłum. z niem. Beata Wasilewska, Chróstice–Dębska Kuźnia: Wydawnictwo Alia-Media, 2019, ss. 338, ill.

- Stolarczyk Tomasz, Paruzel Przemysław, *Drogą S3 w przeszłość. Odkrycia archeologiczne z lat 2015–2017*, Legnica: Muzeum Miedzi w Legnicy, [2019], ss. 66, ill.
- Szkice z dziejów ziemi pszczyńskiej. Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej 6–7 grudnia 2017 roku przez Muzeum Historii Katowic oraz Muzeum Miejskie w Tychach*, t. 1, red. Aleksandra Niesyto, Katowice–Tychy: Muzeum Historii Katowic, Muzeum Miejskie [Tychy], 2020, ss. 315, ill.
- Szpotański Adam, *Reichenau* [Bogatynia]. *Ein historischer Abriss aus polnischer Sicht*, übertragen von Sławomira und Andreas Vogel, Liegnitz 2020, ss. 187. przekład fragmentu książki: Adam Szpotański, *Kotlina Turowszowska. Monografia miasta i gminy Bogatynia w okresie 1945–2010*, Legnica, 2019.
- Wiater Przemysław, *Zauroczeni Karkonoszami. Stowarzyszenie Artystów św. Łukasza w Szklarskiej Porębie Górnej / Künstlervereinigung St. Lukas in Ober-Schreiberhau*, Jelenia Góra–Szklarska Poręba: Wydawnictwo Ad Rem, 2020, ss. 194, ill.
- Wycisło Janusz, *Kultowy zespół kalwaryjski w Piekarach Śląskich. Dzieje budowy. Kaplice i grupy figur*, Piekary Śląskie: Parafia Imienia Najświętszej Maryi Panny i Św. Bartłomieja Apostoła, 2020, ss. 404, ill.
- Zimmer Emanuel, *Wambierzyce. Historia miejsca pielgrzymkowego od jego początku aż do lat 20. XX w.*, tłum. Dominik Petruk, Wambierzyce–Opole: Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża, 2019, ss. 609, ill.

